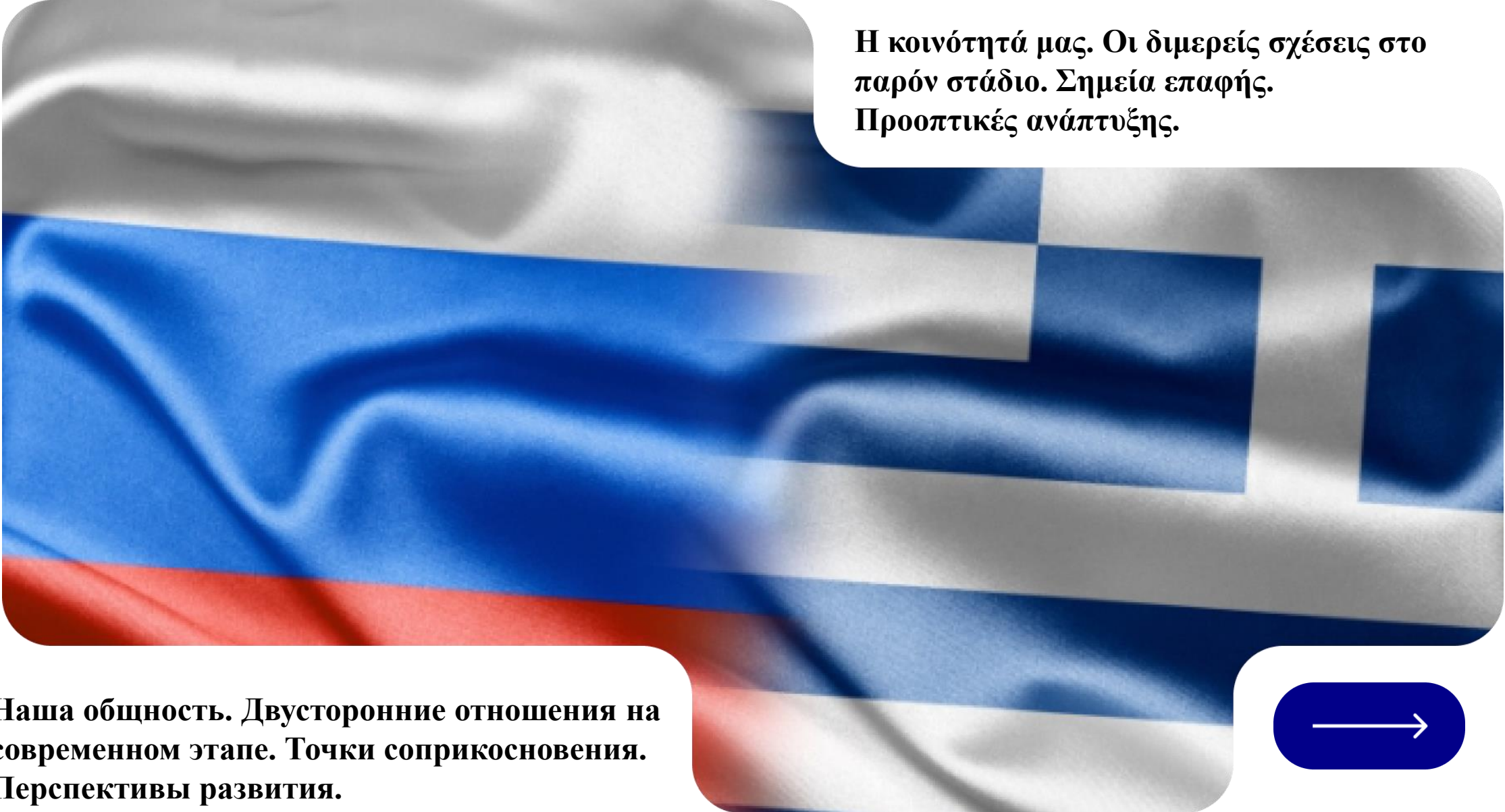

**Η κοινότητά μας. Οι διμερείς σχέσεις στο
παρόν στάδιο. Σημεία επαφής.
Προοπτικές ανάπτυξης.**

**Наша общность. Двусторонние отношения на
современном этапе. Точки соприкосновения.
Перспективы развития.**

Чем обусловлена важность работы по сохранению диалога между
Россией и Грецией?

Τι καθορίζει τη σημασία της εργασίας για τη διατήρηση του διαλόγου μεταξύ
Ρωσίας και Ελλάδας;

Россия и Греция связаны богатым историческим прошлым. На протяжении столетий происходило взаимовлияние стран друг на друга в самых различных сферах: от религии и искусства до политики и экономики.

Η Ρωσία και η Ελλάδα συνδέονται με πλούσιο ιστορικό παρελθόν. Κατά τη διάρκεια των αιώνων, οι χώρες έχουν επηρεάσει η μία την άλλη σε διάφορους τομείς: από τη θρησκεία και την τέχνη μέχρι την πολιτική και την οικονομία.

Свой первый государственный визит Русь совершила в Константинополь: именно в Царьград приехала с дипломатической миссией княгиня Ольга.

Истоки нашей единой веры — православия — выходят из Византии, которая также оказала влияние на становление системы государственного управления России, архитектуру, живопись и философию.

Η Ρωσία έκανε την πρώτη της κρατική επίσκεψη στην Κωνσταντινούπολη: ήταν στην Κωνσταντινούπολη που έφτασε η πριγκίπισσα Όλγα με διπλωματική αποστολή.

Οι απαρχές της κοινής μας πίστης, της Ορθοδοξίας, προέρχονται από το Βυζάντιο, το οποίο επηρέασε επίσης την ανάπτυξη του ρωσικού κυβερνητικού συστήματος, της αρχιτεκτονικής, της ζωγραφικής και της φιλοσοφίας.

Числительное «сорок» - единственное заимствованное числительное русского языка, производящее греческое числительное «сараконта», потому что собольи шкурки на Руси продавали партиями по сорок штук.

Ο αριθμός "σαράντα" είναι ο μόνος δανεικός αριθμός της ρωσικής γλώσσας που αναπαράγει τον ελληνικό αριθμό "sarakonta", επειδή τα δέρματα σάλιου στη Ρωσία πωλούνταν σε παρτίδες των σαράντα τεμαχίων.

С христианизацией на Русь были принесены сотни переведенных в Болгарии книг, и через них в наш письменный язык проникло около 1200 греческих слов: не только христианской лексики, но и политической, и военной, и всякой.

Με τον εκχριστιανισμό της Ρωσίας έφεραν εκατοντάδες βιβλία μεταφρασμένα από τη Βουλγαρία και μέσω αυτών εισχώρησαν στη γραπτή μας γλώσσα περίπου 1.200 ελληνικές λέξεις: όχι μόνο στο χριστιανικό λεξιλόγιο, αλλά και στο πολιτικό, στο στρατιωτικό και σε κάθε λογής.

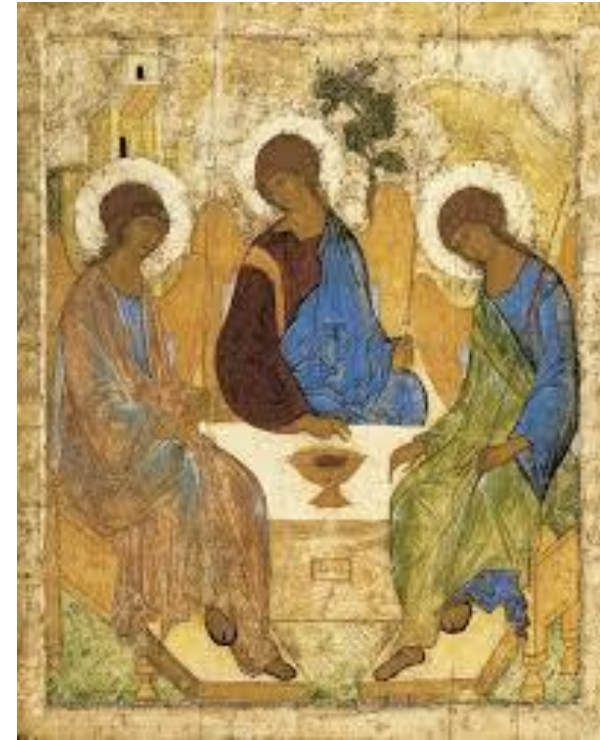

Византийцы принесли с собой навыки **каменного строительства**, какого до них не было на Руси. Нет сомнений, что самый первый храм, построенный в Киеве, Десятинная церковь, имел вид типичной византийской базилики.

Οι Βυζαντινοί έφεραν μαζί τους δεξιότητες στην πέτρινη κατασκευή που δεν υπήρχε στη Ρωσία πριν από αυτούς. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η πρώτη κιόλας εκκλησία που χτίστηκε στο Κίεβο, η Εκκλησία των Δεκάτων, είχε την εμφάνιση τυπικής βυζαντινής βασιλικής.

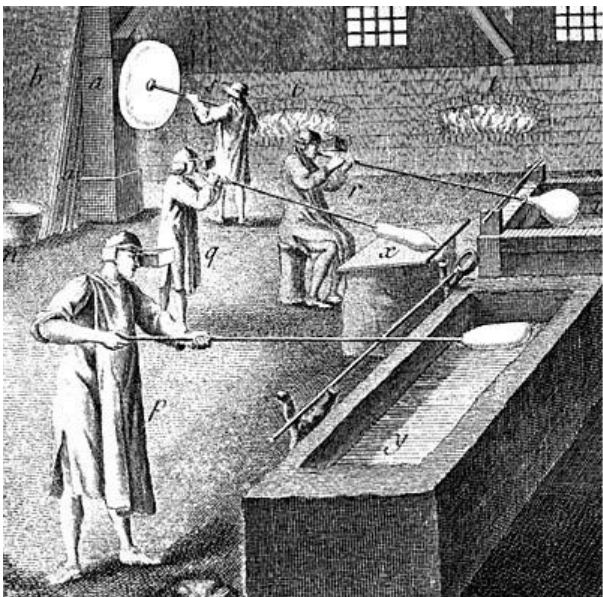
Безусловно византийской оказывается **древнерусская иконопись**. Видимо, дело в том, что, в отличие от строительства, живопись могла твориться греками без всякого соучастия местных подмастерьев.

Η αρχαία ρωσική αγιογραφία είναι αναμφίβολα βυζαντινή. Προφανώς, το θέμα είναι ότι, σε αντίθεση με την κατασκευή, η ζωγραφική μπορούσε να γίνει από τους Έλληνες χωρίς καμία συμμετοχή ντόπιων μαθητευόμενων.

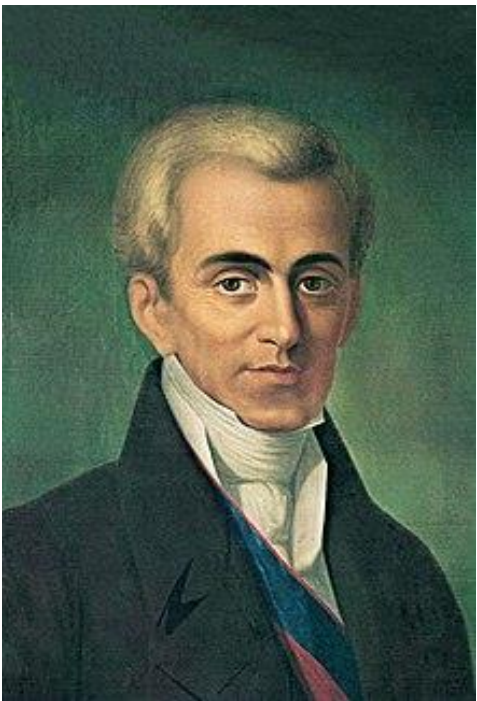
В таком же направлении, хотя и быстрее, развивалось стеклодувное производство. Археологи обнаружили остатки мастерских с некоторым оборудованием, да и сама продукция местного стеклопроизводства свидетельствует о том, что в течение первых двух столетий греческие мастера работали по византийским принципам и лекалам и получали продукцию, мало отличимую от той, что привозили из самой Византии.

Η παραγωγή γυαλιού αναπτύχθηκε προς την ίδια κατεύθυνση, αν και πιο γρήγορα. Οι αρχαιολόγοι έχουν ανακαλύψει υπολείμματα εργαστηρίων με εξοπλισμό και τα ίδια τα προϊόντα τοπικής παραγωγής γυαλιού δείχνουν ότι κατά τους δύο πρώτους αιώνες, Έλληνες τεχνίτες δούλευαν σύμφωνα με τις βυζαντινές αρχές και πρότυπα και παρήγαγαν προϊόντα που ήταν ελάχιστα διαφορετικά από αυτά που έφεραν από το ίδιο το Βυζάντιο.

Нельзя забывать и о том, что кириллический алфавит генетически связан с византийским письмом.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το κυριλλικό αλφάβητο σχετίζεται γενετικά με τη βυζαντινή γραφή.

Россия многое сделала для создания современного греческого государства. Российская Средиземноморская эскадра сражалась в бухте Наварино, что дало Греции возможность обрести независимость. Именно тогда, в 1828 году, Греция и Россия установили дипломатические отношения.

Η Ρωσία έκανε πολλά για να δημιουργήσει το σύγχρονο ελληνικό κράτος. Η ρωσική μοίρα της Μεσογείου πολέμησε στον κόλπο του Ναβαρίνου, γεγονός που έδωσε την ευκαιρία στην Ελλάδα να αποκτήσει την ανεξαρτησία. Τότε, το 1828, η Ελλάδα και η Ρωσία συνήψαν διπλωματικές σχέσεις που συνδέουν τις χώρες μας μέχρι σήμερα.

Иоанн Каподистрия - правитель независимой Греции, с успехом выполнявший обязанности главы Министерства иностранных дел Российской империи.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας ήταν ο πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδας, ο οποίος υπηρέτησε επιτυχώς επικεφαλής του Υπουργείου Εξωτερικών της Ρωσικής Αυτοκρατορίας.

Важно отметить, что российская великая княгиня Ольга Константиновна стала не только второй королевой Греции, но и первой православной королевой эллинов, занимавшей престол с 1867 до 1913 года. Более того, мать последнего царя была сестрой короля Греции Георга I.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η Ρωσίδα Μεγάλη Δούκισσα Όλγα Κωνσταντίνοβνα έγινε όχι μόνο η δεύτερη βασίλισσα της Ελλάδας, αλλά και η πρώτη ορθόδοξη βασίλισσα των Ελλήνων, καταλαμβάνοντας τον θρόνο από το 1867 έως το 1913. Εξάλλου, μητέρα του τελευταίου Τσάρου ήταν η αδερφή του Βασιλιά της Ελλάδας Γεωργίου Α'.

Во время Второй мировой войны обе страны многим пожертвовали, прилагая совместные усилия остановить нацистскую Германию. Героизм, проявленный нашими народами в обеих войнах, а также понесенные жертвы свидетельствуют о том, что Греция и Россия имеют общие ценности и дорожат своей свободой.

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, και οι δύο χώρες θυσιάστηκαν πολύ στις κοινές τους προσπάθειες για να σταματήσουν τη ναζιστική Γερμανία. Ο ηρωισμός που επέδειξαν οι λαοί μας και στους δύο πολέμους, καθώς και οι θυσίες που έγιναν, μαρτυρούν το γεγονός ότι η Ελλάδα και η Ρωσία έχουν κοινές αξίες και εκτιμούν την ελευθερία τους.

- Греция стала первым балканским государством, признавшим государственный статус Советского Союза 8 марта 1924 года.
- В период правления «черных полковников» объем торговли возрос в несколько раз.
- В 1978 году министр иностранных дел Греции Георгиос Раллис посетил СССР
- Год спустя — в 1979-м — премьер-министр Греции Константинос Караманлис сделал свой первый визит в вашу страну.
- В этот период был подписан ряд важных соглашений, среди которых необходимо отметить следующие, они выведены на экран: Соглашение об аннулировании двойного налогообложения (1976) и Соглашение об экономическом и техническом сотрудничестве между СССР и Греческой Республикой (1979)
- Η Ελλάδα έγινε το πρώτο βαλκανικό κράτος που αναγνώρισε το κρατικό καθεστώς της Σοβιετικής Ένωσης στις 8 Μαρτίου 1924.
- Κατά τη διάρκεια της βασιλείας των «μαύρων συνταγματαρχών» ο όγκος του εμπορίου αυξήθηκε αρκετές φορές.
- Το 1978 ο Έλληνας υπουργός Εξωτερικών Γεώργιος Ράλλης επισκέφθηκε την ΕΣΣΔ
- Ένα χρόνο αργότερα, το 1979, ο Έλληνας πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής έκανε την πρώτη του επίσκεψη στη χώρα σας.
- Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, υπογράφηκαν μια σειρά από σημαντικές συμφωνίες, μεταξύ των οποίων πρέπει να σημειωθούν τα ακόλουθα, εμφανίζονται στην οθόνη: Συμφωνία για την εξάλειψη της διπλής φορολογίας (1976) και η συμφωνία για την οικονομική και τεχνική συνεργασία μεταξύ της ΕΣΣΔ και της Ελληνική Δημοκρατία (1979)

Таким образом, наши страны связаны богатым историческим прошлым, отголоски которого окружают нас и по сей день, что является весомым аргументом в пользу необходимости сохранения диалога. Более того в нашем общем прошлом встречались прецеденты, свидетельствовавшие о том, что наши страны продолжали сотрудничать в условиях политических разногласий. А по какой линии это наиболее целесообразно реализовывать сегодня мы поговорим во второй части доклада.

Έτσι, οι χώρες μας συνδέονται με ένα πλούσιο ιστορικό παρελθόν, οι απόηχοι του οποίου μας περιβάλλουν μέχρι σήμερα, γεγονός που αποτελεί ισχυρό επιχείρημα υπέρ της ανάγκης διατήρησης του διαλόγου. Επιπλέον, στο κοινό μας παρελθόν υπήρξαν προηγούμενα που έδειξαν ότι οι χώρες μας συνέχισαν να συνεργάζονται ενόψει πολιτικών διαφωνιών. Και προς ποια κατεύθυνση είναι καταλληλότερο να εφαρμοστεί αυτό, θα μιλήσουμε σήμερα στο δεύτερο μέρος της έκθεσης.

По каким трекам целесообразно работать в современных кризисных условиях?

Τι καθορίζει τη σημασία της εργασίας για τη διατήρηση του διαλόγου μεταξύ
Ρωσίας και Ελλάδας;

Πολιτικά/ Πολιτική

Εκονομικά/ Οικονομία

Γуманитарное
сотрудничество/ Ανθρωπιστική συνεργασία

Наибольшие успехи были достигнуты в гуманитарной сфере. Благодаря культурно-исторической общности двух народов, а также вследствие разочарованности греков в результатах европейской интеграции, Греция остается одной из немногих стран, где большинство населения относится к России с симпатией. В то же время представления греков о России носят искаженный и зачастую фрагментарный характер. Положительный эффект от российско-греческого гуманитарного сотрудничества зачастую затмевается негативным освещением российской внешней политики в греческих СМИ.

Οι μεγαλύτερες επιτυχίες σημειώθηκαν στον ανθρωπιστικό τομέα. Λόγω της πολιτιστικής και ιστορικής κοινότητας των δύο λαών, καθώς και της απογοήτευσης των Ελλήνων από τα αποτελέσματα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, η Ελλάδα παραμένει μια από τις λίγες χώρες όπου η πλειοψηφία του πληθυσμού αντιμετωπίζει τη Ρωσία με συμπάθεια. Ταυτόχρονα, οι ιδέες των Ελλήνων για τη Ρωσία είναι παραμορφωμένες και συχνά αποσπασματικές. Τα θετικά αποτελέσματα της ρωσοελληνικής ανθρωπιστικής συνεργασίας συχνά επισκιάζονται από την αρνητική κάλυψη της ρωσικής εξωτερικής πολιτικής στα ελληνικά μέσα ενημέρωσης.

Российско-греческое гуманитарное сотрудничество, включающее, в расширенном понимании этого термина, связи в областях науки, образования, культуры, спорта, туризма, правозащитной деятельности и оказания взаимной помощи в чрезвычайных ситуациях, имеет давнюю историю.

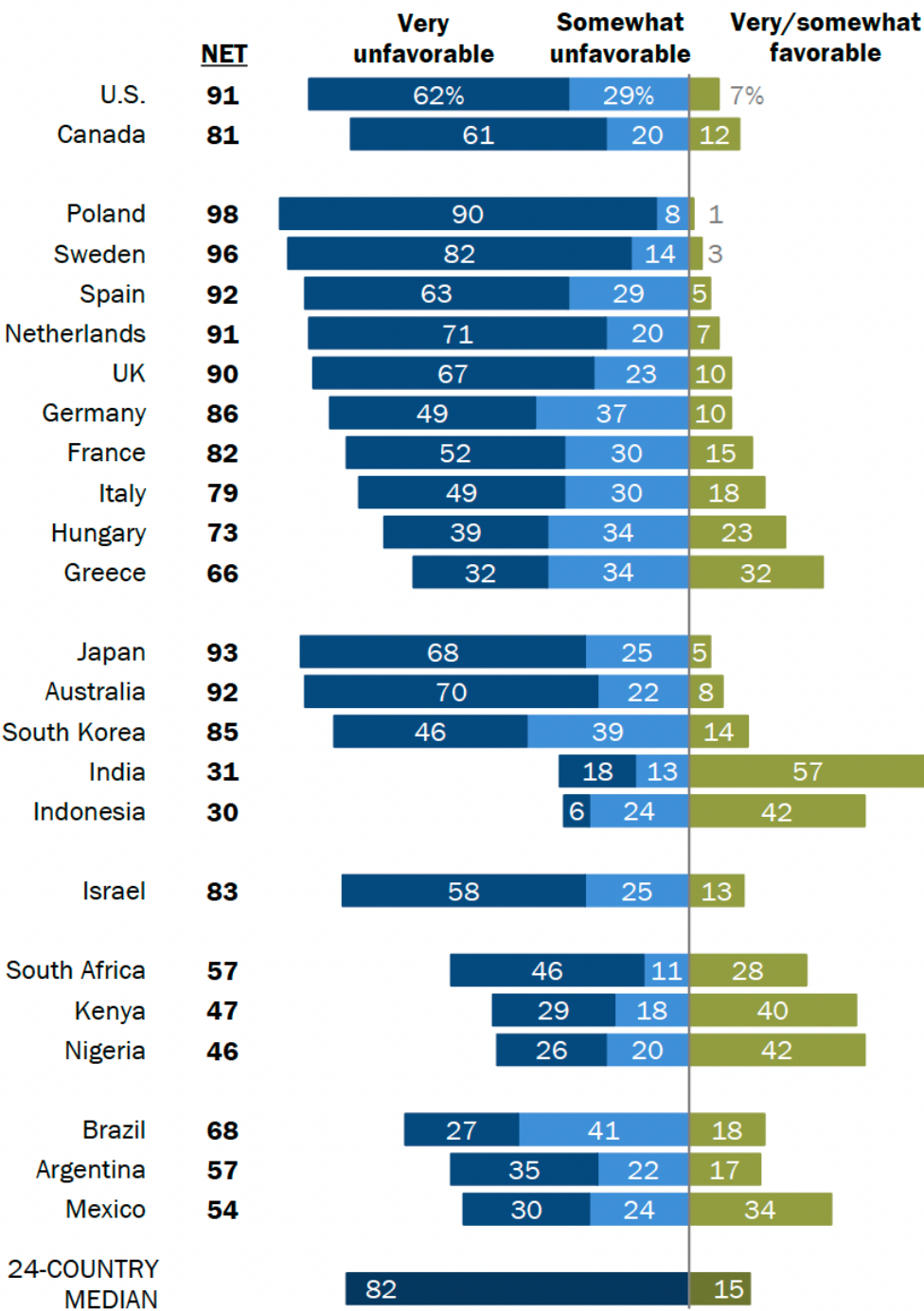
Его активное развитие началось еще в 1970-е годы, после падения диктатуры «черных полковников». В 1978 году СССР и Греческая Республика подписали научно-техническое и культурное соглашения, а в заключенном в 1993 году Договоре о дружбе и сотрудничестве Россия и Греция подтвердили намерение развивать отношения в вышеперечисленных областях, «опираясь на многовековые традиции дружбы» двух стран и народов.

Η ρωσοελληνική ανθρωπιστική συνεργασία, η οποία περιλαμβάνει, με την ευρεία έννοια του όρου, δεσμούς στους τομείς της επιστήμης, της εκπαίδευσης, του πολιτισμού, του αθλητισμού, του τουρισμού, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αμοιβαίας βοήθειας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, έχει μακρά ιστορία. Η ενεργός ανάπτυξή του ξεκίνησε τη δεκαετία του 1970, μετά την πτώση της δικτατορίας των «μαύρων συνταγματαρχών». Το 1978, η ΕΣΣΔ και η Ελληνική Δημοκρατία υπέγραψαν επιστημονικές, τεχνικές και πολιτιστικές συμφωνίες και στη Συνθήκη Φιλίας και Συνεργασίας που συνήφθη το 1993, η Ρωσία και η Ελλάδα επιβεβαίωσαν την πρόθεσή τους να αναπτύξουν σχέσεις στους προαναφερθέντες τομείς, «με βάση τους αιώνες - παλιές παραδόσεις φιλίας» μεταξύ των δύο χωρών και λαών.

На фоне стагнации в торгово-экономической сфере и неясных перспектив политического диалога гуманитарные связи выглядят оплотом спасения российско-греческих отношений.

Греция остается одной из немногих европейских стран, где России удалось сформировать и сохранить позитивный имидж даже несмотря на напряженность в отношениях с ЕС. Согласно социологическому опросу, проведенному в 2023 году Pew Research Center, о своем положительном восприятии России заявили 32%, что является самым высоким результатом среди других европейских стран – участниц опроса.

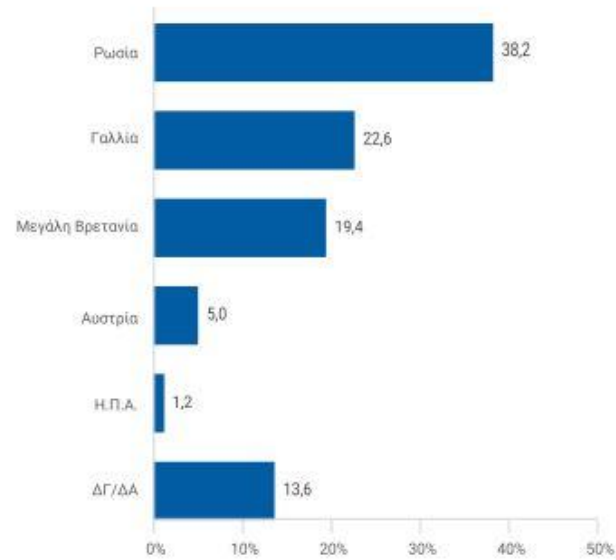
Η Ελλάδα παραμένει μια από τις λίγες ευρωπαϊκές χώρες όπου η Ρωσία κατάφερε να διαμορφώσει και να διατηρήσει θετική εικόνα παρά τις εντάσεις στις σχέσεις με την ΕΕ. Σύμφωνα με δημοσκόπηση του Pew Research Center το 2023, το 32% δήλωσε ότι έχει θετική αντίληψη για τη Ρωσία, το υψηλότερο αποτέλεσμα μεταξύ άλλων ευρωπαϊκών χωρών που συμμετείχαν στην έρευνα.

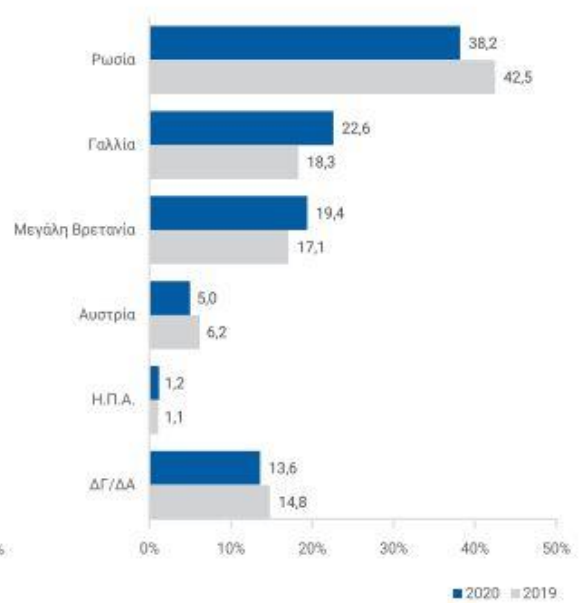
В значительной мере взаимные симпатии связаны с исторической, культурной, цивилизационной общностью. По мнению 42,5% греков, именно Российская империя оказала Греции решающую помощь в борьбе за независимость.

В том, что ключевая роль принадлежала Франции и Великобритании, убеждены соответственно 18,3 и 17,1% опрошенных. Позитивное воздействие оказывают также религиозная близость (принадлежность к православной вере), византийское наследие, существование в России греческих диаспор, а в Греции – русскоговорящих греков, вернувшихся на историческую родину из стран постсоветского пространства.

Γράφημα 5.1

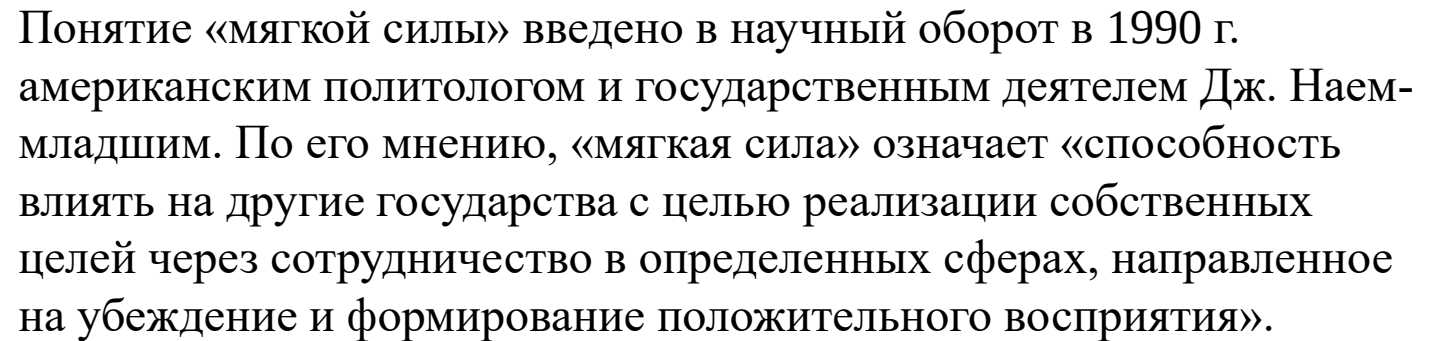
Γράφημα 5.2

Σε μεγάλο βαθμό, οι αμοιβαίες συμπάθειες συνδέονται με ιστορικά, πολιτιστικά και πολιτισμικά κοινά. Σύμφωνα με το 42,5% των Ελλήνων, η Ρωσική Αυτοκρατορία ήταν αυτή που παρείχε στην Ελλάδα αποφασιστική βοήθεια στον αγώνα για ανεξαρτησία.

Το 18,3% και το 17,1% των ερωτηθέντων, αντίστοιχα, είναι πεπεισμένοι ότι η Γαλλία και η Μεγάλη Βρετανία έπαιξαν καθοριστικό ρόλο²⁰. Θετικό αντίκτυπο ασκεί επίσης η θρησκευτική εγγύτητα (ανήκει στην ορθόδοξη πίστη), η βυζαντινή κληρονομιά, η ύπαρξη ελληνικών διασπορών στη Ρωσία και στην Ελλάδα - οι ρωσόφωνοι Έλληνες που επέστρεψαν στην ιστορική τους πατρίδα από τις μετασοβιετικές χώρες .

Η διπλωματία δεύτερης βαθμίδας περιλαμβάνει διαβουλεύσεις σε άτυπο, μη κυβερνητικό επίπεδο με τη συμμετοχή ειδικών και δημοσίων προσώπων. Αυτό είναι σημαντικό, αλλά δεν αντικαθιστά την πρώτη κατεύθυνση - τον διάλογο μεταξύ των κομμάτων σε επίσημο επίπεδο.

Η έννοια της «ήπιας δύναμης» εισήχθη στην επιστημονική κυκλοφορία το 1990 από τον Αμερικανό πολιτικό επιστήμονα και πολιτικό J. Nye Jr. Κατά τη γνώμη του, «ήπια δύναμη» σημαίνει «την ικανότητα να επηρεάζει κανείς άλλα κράτη προκειμένου να επιτύχει τους δικούς του στόχους μέσω της συνεργασίας σε ορισμένους τομείς που στοχεύουν στην πειθώ και τη διαμόρφωση θετικών αντιλήψεων».

Стоит отметить, что сегодня в Греции миссию по продвижению идеи поддержания диалога между Россией и Грецией выполняют в основном понтийские греки – репатрианты из стран бывшего СССР, в том числе предприниматели греческого происхождения, которые реализуют культурно-образовательные проекты, направленные на сохранение гуманитарных связей (яркий пример – создание кафедры русского языка и культуры на факультете философии Университета Аристотеля в Салониках).

Αξίζει να σημειωθεί ότι σήμερα στην Ελλάδα η αποστολή προώθησης της ιδέας της διατήρησης του διαλόγου μεταξύ Ρωσίας και Ελλάδας πραγματοποιείται κυρίως από Έλληνες Πόντιους - παλιννοστούντες από τις χώρες της πρώην ΕΣΣΔ, συμπεριλαμβανομένων επιχειρηματιών ελληνικής καταγωγής, που υλοποιούν πολιτιστικά και εκπαιδευτικά έργα με στόχο τη διατήρηση ανθρωπιστικών δεσμών (ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα (ένα παράδειγμα είναι η δημιουργία του Τμήματος Ρωσικής Γλώσσας και Πολιτισμού στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης).

В России также используется потенциал диаспоры как проводника двусторонних гуманитарных связей. Данный потенциал в основном реализуется через греческие национально-культурные организации, большая часть которых хоть и не получает сколько-либо серьезной поддержки со стороны правительства Греции, справляются со своими задачами. Действующий в Москве Греческий культурный центр – организация, выдвигающая на первый план укрепление российско-греческого культурного взаимодействия и предлагающая максимально широкий спектр культурно-образовательных программ (преподавание языка, лекции по истории, архитектуре, литературе Греции, выставки, концерты, кинофестивали и пр.), – является ярким примером.

Στη Ρωσία, χρησιμοποιείται επίσης το δυναμικό της διασποράς ως φορέα διμερών ανθρωπιστικών δεσμών. Το δυναμικό αυτό υλοποιείται κυρίως μέσω ελληνικών εθνικών-πολιτιστικών οργανώσεων, οι περισσότεροι από τους οποίους, αν και δεν λαμβάνουν σοβαρή υποστήριξη από την ελληνική κυβέρνηση, ανταπεξέρχονται στα καθήκοντά τους. Το Ελληνικό Πολιτιστικό Κέντρο που λειτουργεί στη Μόσχα είναι ένας οργανισμός που δίνει προτεραιότητα στην ενίσχυση της ρωσοελληνικής πολιτιστικής αλληλεπίδρασης και προσφέρει το ευρύτερο δυνατό φάσμα πολιτιστικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων (γλωσσική διδασκαλία, διαλέξεις για την ιστορία, την αρχιτεκτονική και τη λογοτεχνία της Ελλάδας, εκθέσεις, συναυλίες, κινηματογραφικά φεστιβάλ κ.λπ.), – είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα.

Источники:

- <https://www.imemo.ru/publications/info/rossiysko-grecheskie-otnosheniya-esty-li-svet-v-kontse-tonnelya>
- <https://vz.ru/opinions/2023/5/18/1211187.html>
- https://www.vestnik.mgimo.ru/jour/article/view/2662?locale=ru_RU
- https://inslav.ru/sites/default/files/editions/2018_1000_let.pdf
- https://www.lihachev.ru/pic/site/files/Dip_Programma/024_Mihail_Spinellis_lek.pdf
- <https://arzamas.academy/materials/1460>